

14. DNEVI ODPRTIH VRAT VRT ZDRAVILNIH IN AROMATIČNIH RASTLIN

in

45 LET ZDRAVILNIH IN AROMATIČNIH RASTLIN na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Petek, 7. maj 2021, ob 10^h, zoom predavanje:

Zelišča v 'projektih': mag. Nataša Ferant, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Predstavitev vključenosti zelišč v projektih, kjer je IHPS kot projektni partner in ki jih financira Evropski sklad za razvoj podeželja, Republika Slovenija in projektni partnerji.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EIP projekt: Sadjarji za opráševalce in opráševalci za sadjarje (SOOS),
vodilni partner: Nacionalni inštitut za biologijo, vodja projekta: dr. Danilo Bevk.

SADJARJI
za opráševalce
OPRAŠEVALCI
za sadjarje

Glavni cilji projekta so:

1. Izboljšati prenos znanja v prakso na področju divjih opráševalcev v sadjarstvu.
2. Vzpostaviti dobre prakse varovanja opráševalcev na vzorčnih kmetijskih gospodarstvih.
3. Izboljšati razmere za divje opráševalce v sadovnjakih in s tem pripevati k varovanju biotske raznovrstnosti.
4. Povečati zanesljivost in kakovost opráševanja.

Vloga IHPS kot partnerja projekta:

Predstaviti enoletna in trajna zelišča, ki jih sadjarji lahko posejejo/posadijo v ali ob sadovnjak in tako povečajo količino kot tudi razporejenost v letu paše za opráševalce. Izobraziti projektne partnerje in ostale kmete o medonosnih zeliščih v obliki predavanj in v sklopu priročnika.

Partnerji projekta:

Nacionalni inštitut za biologijo (vodilni partner)	Kmetijska gospodarstva (sadjarji):
Zavod Jabolko	Darsad d.o.o.
Kmetijski inštitut Slovenije	Matjaž Škof
Kmetijsko gozdarski zavod Kranj	Stanislav Tojnko
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije	Radovan Jelina
Grm Novo mesto – Center biotehnike in turizma	Anže Legat
Kozjanski park	Manca Omerzu
Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije	

Pilotni projekt: Konkurenčnost kmetovanja malih kmetij na VVO in OMD (Male kmetije).

Vodilni partner: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije.

Vodja projekta: dr. Barbara Čeh.

Glavni cilji projekta so:

1. Vzpostaviti tri pilotne kmetije, na katerih se bo moč naučiti in videti, da so male kmetije lahko konkurenčne, četudi imajo svojo posest na OMD in VVO.

2. Vpeljali oziroma pravilno razvrstili v kolobarju različne alternativne poljščine in zelišča, po katerih trg povprašuje, ne potrebujejo pa intenzivne pridelave, omogočajo stabilen kolobar in različne za trg zanimive pridelke/izdelke.
3. Inovativni izdelki in pridelki na kmetijah, po katerih povprašujejo okoljsko ozaveščeni potrošniki.
4. S pravilnim vrstjenjem se ohranja in izboljšuje rodovitnost tal, varuje podtalnica in druge vode ter omogoča kontinuirana paša za čebele.

Na kmetijah si bo moč ogledati opisan način kmetovanja in ga prenašati na druge kmetije ali pridobivati nove, lastne ideje za vpeljevanje trajnostnega in konkurenčnega kmetovanja.

Partnerji v projektu:

Kmetija Friškič
Kmetija Gruden
Kmetija Ueršič

Pilotni projekt: **Inovativne prakse in proizvodi sonaravnega pridelovanja na malih kmetijah v času podnebnih sprememb (EKOMALE).**

Vodilni partner: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije.

Vodja projekta: mag. Nataša Ferant.

Glavni cilji projekta so:

1. Uvajanje in izvedba sonaravnega pridelovanja, predelovanja in razvoj novih izdelkov iz sadja, zelišč in medu.
2. Vzreja in uvajanje izdelkov krškopoljskega prašiča ter zelišč v kulinarčno ponudbo.
3. Uvajanje biodinamičnega pridelovanja zelišč in visokodebelnih sadovnjakov.
4. Prenos znanja na kmetije ter izboljšanje znanja na kmetijah na področju ekološke in biodinamične pridelave ter dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.
5. Ohranjanje in povečanje konkurenčnosti kmetovanja na območjih z VVO in OMD.
6. Prenos znanja na kmetiji na področju visokodebelnih sadovnjakov in predelave sadja, gojenja in predelave zelišč v povezavi s čebelarstvom, vzreja krškopoljskega prašiča ter predelava v suhomesnate izdelke in ostalih pridobljenih znanj.

Partnerji v projektu:

❖ Kmetija Rotovnik
❖ Kmetija Turšič
❖ Kmetija Jazbinšek
❖ Kmetija Temnik

Pilotni projekt: **Inovativne ekosistemske rešitve za prilagajanje na podnebne spremembe za pridelovanje zelišč na malih kmetijah (ZELPOD).**

Vodilni partner: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije.

Vodja projekta: mag. Nataša Ferant.

Glavni cilji projekta so:

1. Na kmetije uvajamo mnogonamenskost zelišč: kot soprosek, za gnojila, za škropiva, za izboljšanje kondicije rastlin s pripravo pogojev za čim bolj sonaravno pridelovanje v času podnebnih sprememb za kar so zelišča zelo primerna, ker jih lahko uporabljamo za različne namene.
2. Ekosistemske rešitve po sonaravnih načelih: biodinamika, agroekologija, permakultura in ekoremediacija iz teorije v prakso. Tako zagotavljamo samoregeneracijske možnosti zemlje, da vodo zadrži, da se hranila vključujejo v tla ter da so rastline preskrbljene z anorganskimi in organskimi hranili po naravni poti, kar je v sušnih pogojih panonske Slovenije zelo pomembno.
3. Ugotovili bomo, katera zelišča so najbolj primerna za pridelovanje na območjih z manj padavinami in v času podnebnih sprememb.

4. Dobre prakse bo mogoče implementirati na ostale kmetije, kot tudi razvoj novih proizvodov.

5. Povečati oskrbo z domačimi čaji na slovenskem trgu in s tem povezana izboljšana ekonomika na kmetiji (novi izdelki).

**Partnerji
v
projektu:**

- ❖ Kmetija Buzeti Tatjana
- ❖ Kmetija Kovač Vida
- ❖ Kmetija Reš Mateja
- ❖ Čebelarstvo Kamenšek Uroš

Petek, 7. maj 2021 ob 11^h, zoom predavanje:

Avtohtone zdravilne in aromatične rastline v Sloveniji – problemi pri proučevanju in raziskovanju, *prof. dr. Dea Baričević*, univerza v Ljubljani – Biotehniška fakulteta.

Predstavitel javne službe rastlinska genska banka, Genska banka zdravilnih in aromatičnih rastlin.

Petek, 7. maj 2021 ob 11.30, zoom predavanje:

Zelišča: raziskave in poskusi za pridelovanje na kmetiji, *mag. Nataša Ferant*, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije.

Predstavitel javne službe v vrtnarstvu, strokovne naloge za zelišča.

*****

Petek, 7. maj 2021 ob 13.30, zoom predavanje:

Ustvarimo rastlinam dobre pogoje za rast – Ekosistemske rešitve v samooskrbi.
Prof. ddr. Ana Vovk, Inštitut za promocijo varovanja okolja.

Ekosistemski pristop za zagotovitev samoregeneracijskih možnosti zemlje, upravljanje z naravnimi viri, odtekanje vode, moč sončnega obsevanja, nagnjenost terena ... Vse te pogoje lahko prilagodimo z zastirkami, sončnimi pastmi, vegetacijskimi pasovi in humusnimi pokrovi. Sonaravni način kmetovanja namreč zahteva tesno povezavo z naravo in upoštevanje njenih zakonitosti, kar pa pomeni dobro poznavanje procesov v okolju, da jim lahko sledimo.

Kako to ustvarimo, bomo izvedeli v predavanju dr. Ane Vovk.

Predavanje je v sklopu projekta: *Inovativne ekosistemske rešitve za prilagajanje na podnebne spremembe za pridelovanje zelišč na malih kmetijah (ZELPOD)*, ki se financira v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Petek, 7. maj 2021 ob 14.30, zoom predavanje:

Opraševalci potrebujejo hrano, *dr. Danilo Bevk*, Nacionalni inštitut za biologijo.

V času, ko je hrane za čebele in divje opraševalce vedno manj, je pomembno, da z različnimi ukrepi to preprečimo. Kako pestra skupina so opraševalci, kako pomembni so v naravi in kako jim lahko pomagamo do več hrane, bomo izvedeli v predavanju.

Predavanje je v sklopu projekta: *Sadjarji za opraševalce in opraševalci za sadjarje (SOOS)*, ki se financira v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

*****

Sobota, 8. maj 2021 ob 9^h, zoom predavanje:

Zdravilne rastline za lajšanje virusnih prehladnih obolenj (tudi COVID-19),
prof. dr. Borut Strukelj, Univerza v Ljubljani – Fakulteta za farmacijo

Pandemija Covid-19 je močno prizadela prebivalstvo po celem svetu, s prihodom novih sevov virusa SARS-CoV-2 pa lahko pričakujemo podaljšanje pandemije do zime ali celo v naslednjo pomlad. Čeprav okužba prizadene vse starostne skupine, pa je skupina prebivalcev nad 50 leti najbolj ranljiva. Na razpolago imamo trenutno cepiva in omejeno število zdravil, protivirusna zdravila so še v razvoju, na voljo pa imamo tudi zdravilne rastline za lajšanje simptomov, ki spremljajo okužbo in razvoj bolezni Covid-19. V predavanju bodo prikazane najpomembnejše zdravilne rastline in njihova uporaba.

Sobota, 8. maj 2021 ob 10.15, zoom predavanje:

Rastline za težave 21. stoletja, Sanja Lončar, direktorica Zavoda za celostno samooskrbo.

Prihaja čas, ko bodo rastline, s katerimi bomo lažje kljubovali zdravstvenim in klimatskim težavam, zamenjale krompir na naših vrtovih. Katere rastline so to? Zakaj so zelišča pri tem tako pomembna? Ali se morda to že dogaja? Na vse to nam bo odgovorila Sanja Lončar in odkrila še marsikatero zanimivost.

Sanja Lončar bo z nami v Vrtu zdravilnih in aromatičnih rastlin od 16^h do 17^h in bo odgovarjala na vaša vprašanja.

Sobota, 8. maj 2021 ob 11.30, zoom delavnica:

Kako prelisičimo viruse?, Marija Kočevar, nutricionistka.

Na delavnici bomo spoznali nekaj starodavnih metod, ki so primerne tudi za današnjo rabo. Kako zaščititi dihala, dlesni in sluznice? Pri tem si pomagamo s čaji, inhalacijami in solmi. Kako so to uspešno delali naši predniki in kako to pripravimo? Marija Kočevar nam bo to povedala in pokazala. V času pandemije še posebej pazimo, da naša kri ne postane pregosta. Zato uporabljamo domače dišavnice. Za konec delavnice bomo naredili še posladek – pesto iz drobnjaka, ki je učinkovit za naša prebavila in posledično na splošno počutje.

Delavnica je posneta in bo kasneje dostopna na Youtube kanalu.

Marija Kočevar bo z nami v Vrtu zdravilnih in aromatičnih rastlin od konca delavnice do 12.30 za vaša vprašanja.

*****

**V okviru dnevov odprtih vrat bo potekala
prodaja eko sadik zelišč v petek, 7. maja in soboto, 8. maja 2021,
od 8^h do 18^h.**

*****

Ogledate si lahko tudi Vrt zdravilnih in aromatičnih rastlin v Žalcu